



Anvisning för användning av portabla fläktar och luftkylare (AC) i vård och omsorg på Säbo och i ordinärt boende vid värmebölja och vid risk för smittspridning.

Dokumenttyp Anvisning	Version 1.2	Dokumentet gäller för Vård- och omsorgspersonal, deras chefer och legitimerad personal inom socialförvaltningen	Datum för fastställande 200625
Revideringsansvarig MAS, MAR		Revideringsintervall Varje år och vid behov	Reviderad datum 220511
Dokumentansvarig MAS, MAR		Uppföljningsansvarig och tidplan MAS, MAR	

Syfte

Att skydda vårdtagare som bor på särskilt boende och i ordinärt boende från covid -19 och förhindra eventuell smittspridning.

Sköra multisjuka äldre är den patientgrupp som drabbats hårdast av covid- 19. Det innebär att vårdgivare som utför vård och omsorg av denna patientgrupp behöver ta ett fortsatt stort ansvar för att förhindra smittspridning av covid-19.

På grund av pandemin är personalsituationen mer ansträngd än vanligt, med risk för underbemanning och behov av fler vikarier just denna sommar. En värmebölja kan bli påfrestande för personal inom vård- och omsorg, och ytterligare påfrestning kan uppstå för att varm skyddsutrustning behöver användas.

Äldre och personer med bakomliggande sjukdomar är i riskgrupper för både värmestress och covid-19.

Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

- [Smittskyddslagen](#) beskriver hur vi ska tillgodose befolkningens behov av skydd mot spridning av smittsamma sjukdomar.
- Patientsäkerhetslagen 2010:659
- Hälso- och sjukvårdslagen 2017:30
- Folkhälsomyndigheten: [Värmeböljor – vägledning till handlingsplaner — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)
- <http://www.ghhin.org/heat-and-covid-19/ac-and-ventilation>

Anvisningen

Gäller vid värmebölja för personer i riskgrupp - vid samtidig risk för smittspridning. (I övrigt se "Anvisning vid värmebölja för vård och omsorg i Falkenbergs kommun" i HSL-handboken.)

Riskgrupper:

- äldre
- kroniskt sjuka
- personer med psykisk funktionsnedsättning
- personer med funktionsnedsättning med nedsatt immunförsvar
- små barn, gravida och personer som tar viss medicin som till exempel vätskedrivande eller antidepressiva läkemedel samt neuroleptika.

Håll avstånd men undvik social isolering. Vid värmebölja är det viktigt att vara uppmärksam på symtom för värmestress. Samtidigt behöver fysiska kontakter begränsas för att minska smittspridning.

Utomhusvistelse är bra, men vistas i skuggan. Under en värmebölja kan det bli betydligt varmare inomhus än utomhus. I byggnader kan värmen stanna kvar en tid efter att utomhustemperaturen har gått ner. Även smittrisen är betydligt mindre utomhus.

Denna sommar är det extra viktigt att förbereda boenden med åtgärder som kan minska värmen inomhus, exempelvis med markiser, solskärmar, persienner och anpassad ventilation och vädring. Överväg att installera (portabelt) kylsystem och luftkonditionering där sårbara grupper bor och vistas. Fläkt kan användas i eget rum/lägenhet och vårdtagaren ska då ha dörren stängd och fläkten stängs av vid vård- och omsorgsarbete.

Om möjligt kan t ex nattpersonal på Säbo försöka att kyla ned allmänna utrymmen nattetid inför frukost och lunch, ex med hjälp av portabla kylsystem (AC).

På grund av smittrisen ska fläktar undvikas i gemensamma utrymmen.

*Portabla fläktar och luftkylare får **inte** användas hos:*

- Hos vårdtagare i riskgrupper som har nedsatt immunförsvar och där särskilt höga krav på god hygien ställs så som ex: vid dialys och aerosolgenererande behandlingar.
- I rum där vårdtagare med luftburen (Covid- 19) smitta vårdas.
- I rum där vårdtagare vårdas med sjukdom/diagnos där högt luftflöde kan innebära spridning av mikroorganismer såsom t ex covid-19.
- Fläktar utan rotorblad ("Dysonmodell") får *överhuvudtaget* inte användas då dessa inte kan rengöras.
- I förråd där sterila produkter förvaras, som material t ex för såromläggningar, CVK, TPN och Dialys.

Innan fläktar och luftkylare kan användas:

- Se över om det finns alternativa metoder för att sänka temperaturen
- Följ tillverkarens instruktioner angående rengöring och desinfektion
- Bestäm vem som ansvarar för rengöring och desinfektion

Råd vid användning

- Placera fläkten i sängnivå eller högre
- Luftflödet ska riktas upp mot taket och inte mot dörr
- Luftflödet får inte riktas mot öppna sår eller direkt mot en vårdtagares ansikte
- Fläkten ska stängas av vid såromläggning, katetersättning, CVK omläggning, PVK-sättning och liknande åtgärder
- Stäng vårdtagares dörr då fläkten är i gång
- Stäng av fläkten när fler vistas i rummet/lägenheten vid vård och omsorg

Använd AC-anläggning istället för fläkt. AC sprider också luft, men mindre mängd än fläkt samt använder luft utifrån.

Tänk fortsättningsvis på att hålla avstånd och att följa basala hygienrutiner. Vårdtagare ska inte vara närmare än 2 meter från varandra och kan då inte samlas på mindre allmänna eller gemensamma ytor, även om där är svalare än de privata delarna av byggnaden.